

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ: POLITIKAI ROVATVEZETŐ:
BENEDEK JÁNOS. Dr. BOROSS LAJOS.
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Vakulj magyar!

Debreczen, január 6.

(W.) Megjelent a közös hadsereg évkönyve. Megtudjuk belőle, hogy a tényleges szolgálatban levők közül összesen 26 ember van, a ki vitézségi kitüntetéssel bír és ezek közül 20 magyar ember. Furcsa. A quóta szerint egy kicsit sok. Mi lehet ennek az oka?

Persze a nemzeti büszkeség azt feleli erre, hogy az az oka, hogy mi vitézebbek vagyunk. Hát hiszen 1000 esztendő is ezt tanítja, de az igazi ok, — valljuk meg őszintén — még sem ez. Hanem az, hogy nekünk több módunk van vitéznie lenni. A mi vérünk olcsóbb, mint a másé, a mi embereink csak fej szerint számítanak.

Ha el kell foglalni Boszniát, a hol minden szikla mögül ott leselkedett egy-egy biztos halál: oda a magyart küldik. Ha mozgósításnak a szelét halljuk: a legelső a VII. hadtest, a melyik készenléthe helyeztetik. Ha a császárok egy nagyobb szabású parádét akarnak látni: Magyarország a Kaizermanőver színtere. A mit letaposnak: a magyar föld kalásza.

A hol a katonai szolgálat terhes: Bielekben, Terebinjében: magyar baka szolgál.

Hadi hajóinkon szolgál a legkevesebb magyar ember. Mégis

Krétában ott kellett lenni a magyar fiuknak. Kinában is hullott el piros magyar vér. Sajátságos, hogy ha veszedelem van: ott mindig megjelen a magyar katona, de a látogató császárok, királyok diszkiséréte — az a bécsi garnizonból is kitelik.

Generálisaink között alig akad magyar ember. De ha megrokkann már a jeles osztrák armádiában egy tiszt nyugdíjazása előtt még áthelyezik a magyar honvédséghez, a nyugdíját fizetni mi is tudjuk, jóllehet talán még rá sem ért a jeles veterán megtanulni azt az 50-60 magyar vezényszót.

De hát ne legyünk igazságtalanok. Van néha manőver Galicziában is. Az idén is volt. Chlopy körül. Ott kevés volt a magyar katona és így a 26 vitézségi érem közül sem volt ott 20. Ott megszólalt a császár atyai hangja.

A honvédelmi minisztert mikor kinevezte a király: Nyiry generálist szolgálaton kívüli viszonyba helyezte. A magyar király.

A sematizmus szerint azonban ma is tényleges szolgálatban van. Az osztrák császár úgy látszik nem ismeri a magyar királyt. Nem, Nyiry generális csak a mi szemünkben lett független a hadvezetőségtől, tényleg ma is csak vezérőrnagy, a kinek Beck báró

ugy parancsol, mint egy gefreiternek főhadnagy ur Koszpicsek.

Ez az. Vakulj magyar!

És Bielekben fellázadnak a magyar bakák. Mire való a kurta vas, kikötés, meg a Brigád? És Bielekben a nyáron megöltek vagy 60 embert. Kinos, nehéz, disztelen halállal. Még most sincsenek a „ténykörülmények“ felderítve. Ugyan adjanak azoknak a derék, humánus tiszteknek ott Bielekben egy pár vitézségi érmét, hadd legyen a vitézek között is helyre állítva a quotaszerű arány!

POLITIKA.

A képviselőház legközelebbi ülése csütörtökön, e hó 7-én délelőtt 10 órakor lesz, a melyen folytatják a részletes vitát az ujonczlétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat fölött.

Csatlakozás Apponyiékhoz.

Nosz Gyula orsz. képviselő, ki a szabadelvű pártból már régebben kilépett, bejelentette gróf Apponyi Albert ek a vezetése alatt álló disszidens-csoporthoz való csatlakozását.

Pótválasztások.

Nagy-Szöllősről jelentik, hogy az igazoló-választmány a képviselőválasztás határnapját január 11-ére tűzte ki. Választási elnök Kaminszky Mihály közjegyző lesz. A kormánypartnak Sándor János belügyi államtitkár, a füg-

A király mulat.

Irta: Sipos Béla.

Két részeg inas támogatta a fejedelmi előszoba kandallóját, Jack és Jean. Két normandiai fiú; vagy husz esztendővel ezelőtt került mind a kettő II-ik Alfréd Mária Eugén király udvarába. Ebben az ünnepélyes perczben a józanságot szimulálták. Az asztal alatt heverő pezsgős üveglégió ugyan határozott módon tiltakozott Jack és Jean gentlemanokhoz nem illő önámítás ellen, de a két királyi ember rendületlenül szimulált.

— Jack — szólalt meg Jean, — én azt hiszem, hogy megtudnám ütni a Napoleont. A fő istállómeister ugyan, mikor erről beszéltem, boldogtalan mopszlinak nevezett, de én úgy gondolom, hogy a fő istállómeister nyomorult intrikus.

— Lehet, — válaszolt Jack s egy pillanat mulva fejjel bukott a konyakos készletnek; — de, — folytatta pár másodperc után — én mégis nehezebb dolognak artom a fizikát. Tudja, a fiam most tanulja... A villamosság, a delejesség, a nehézkedés törvénye. Látja, én ugyan a királyhoz, felséges urunkhoz tartozom, de azért szívesen lennék tudós. Fizikai tudós!

— Ön szerény ember! — dadogta Jean. — Határozottan mondom, hogy szerény. Most is, a mikor a konyakos és a pezsgős készlet összetörése között kellett választani, ön az előbbit választotta. Az előbbinek például a fizika törvénye alapján kevesebb sulya van s csörömpölésének ereje nem hallatszik be az öreghez.

— Hagyja a felséget Jean s szokjék le arról, hogy öregnek nevezze. Látja, ön néha igazán közönséges. Elvégre ő felsége nem tehet róla, hogy az idő átsugárzott dicsőséges fején.

— Hagyja azt a dicsőséget, legyintett Jean a kezével. — Nekem akar róla regélni, a ki ő felségét minden este borszeszszel mosogatom.

Kiterjesztett karokkal kezdett ezután magyarázni s a francia pezsgőtől kölcsönzött temperamentum féktelenül tört ki belőle.

— Én tudok, a mit tudok, — csapott az asztalra. — Az öreg már husz esztendeje minden este az én ölemben alszik el. S hogy állításának még nagyobb sulyt adjon, diadalmos lendülettel rugta oldalba a pezsgős üvegek gárdáját. Ebben a pillanatban kinyílt a belső terem ajtaja, óriási füsttől övezve egy hatalmas férfi alak jelent meg. Alfréd király főudvarmestere.

— A felség azt izeni, részeg tolvajok — ordított reájuk, — hogy takarodjatok innen. Ha még egy üveg összetörik, holnap számolni fogunk!

Jack és Jean mély főhajtással ugyan, de megiehető ingadozó léptekkel távoztak, a főudvarmester pedig visszatért a belső terembe, a hol II-ik Alfréd, mint a hivatalos lap írni szokta, szűk körben államügyeket intézett. Kilencz üveg pezsgő volt az asztalon és bizonytalan mennyiségű konyak. Az államügyek könnyebb részén már tul volt hóhenstaufok királya, a nehezebb részhez, a konyakhoz csak most fogott hozzá. A társaságot egy pillanatra megzavarta az előbbi kis intermezzo, de a főudvarmester részletes és pontos jelentésére folyt tovább a mulatság. Két miniszter, egy kancellár, egy térdszalagrendes és a főudvarmester képezték Alfréd király szűkebb körü társaságát. A kora esti órákban kezdtek az államügyek intézéséhez s komoly elhatározással folytatták. A hangulat emelkedett volt.

A két miniszter már suttyonban elintézte a királylyal a szent Izaura-rend csilágjának ügyét, a főudvarmester is tudomásul vétetett valami nagyon bonyolult számadást, csak a kancellár nem boldogult. Kétségbeejtően szemtelenkedett fia kineve-

getlenségi pártnak Nagyidai Ferencz a jelöltje. — A dunaszerdahelyi kerületben e hó 7-én lesz a választás **Katona** Mór dr. egyetemi tanarral szemben a néppárt **Radványi Gyula** birtokost léptette fel.

A hárszabályok módosítása.

Politikai körökben azt beszélnek, hogy a képviselőház most folyó ülészeit az ujcz-törvény és az ingemintás elintézése után be fogja rekeszteni a király. A berekesztés előtt azonban a kormány a hárszabályok módosítását is fogja indítványozni. A kormány terve szerint, amely azonban még nem végleges, a Ház hetenkint csak négy nap tartana ülést, délután háromtól este kilenczig. Az új rend csak a következő ülészetekben lépne életbe. A most folyó ülészeteket, melyben már 367 ülés volt (míg máskor 210—220 ülés alkot egy ülészetet), csak azért nem rekesztették még be, mert előbb a hárszabályok módosítását is el akarja végeztetni a Házal a kormány. Az új ülészetek, melyben már az új hárszabályok volnának érvényesek, a most folyó ülészetek berekesztését követő napon már megkezdődnek.

KÜLFÖLD.

A keletázsiai bonyodalom. Ma valamivel nyugodtabb hangulat uralkodik a háborucsináló hírforrások között, a melyek szinte egymást leizitálják tul annak a lehetőségnek a hangsúlyozásában, hogy az orosz-japán konfliktus békésen is elintéződhetik. Némi ellentmondás azonban a mai táviratok között is van. Egyfelől azt mondják, hogy Japán már megkapta Oroszország választát a jegyzékére, másfelől pedig csak kilátásba helyezik, hogy ez a válasz szombatig a szentpétervári japán követ kezében lesz. Ebből az ellentmondásból csak azt következtethetjük, hogy az orosz választ január 10-én adják át Japánnak s hogy ennél fogva a háboru kitöréséről egyelőre szó sem lehet. A mostani táviratok is körülbelül ezt bizonyítják, mert a bennük felismerhető ellentmondásból csak az tűnik ki, hogy az orosz válaszijegyzéket megállapították ugyan

zöse érdekében, de nem volt eredmény. Egy rongyos kormányzóságot akart kipumpolni, de bárhoz stréberkedett, II. Alfréd csak a fejét razta.

— Maga szocziálista! — volt a válasz. Alfréd király ugyan nem igen tudta, hogy mi és kicsoda az a szocziálista. Miniszterektől hallotta, hogy ilyesvalami is mozog ezen a világon és hogy ez valami kellemetlen. De mert tetszett neki, hogy a kancellár kerését ne teljesítse, belekapaszkodott ebbe a szóba s rendületlenül ismételte:

— Szocziálista, szocziálista!

És a hogy fordult a királyi pohár, a kancellár abban a mértékben vesztette el reményességét.

— A ki szocziálista, az ne számítson a király kegyére, — ismételtette Alfréd, a hohenstaufokkúra. — Maga érdekes ember, kancellár. Házam ellen tör és még a fiát ajánlja. Nem lehet! . . . ugy-e nem lehet gróf Frúhauf? — bölintott a főudvarmestert felé.

— Yes sire! — dörmögött az elázott főudvarmester s nyakába tette mindkét lábát. Ez volt rendes éjféltutáni szórakozása.

A kancellárt a halálos gutaütés kerülgette. Ha azt mondotta volna reá felséges fejedelme, hogy a főváros zsebtolvajai-

már, de még csak most fogalmazzák s szombatra talán elkészülnek vele, úgy hogy vasárnap át is nyújthatják. Vasárnap pedig 10-ike lesz.

Itt említjük meg, hogy a berlini Militar-Wochenblatt tegnapi száma Janson tábornok tollából ezikkel közöl Japán haderejéről és harcoképességéről. A német tábornok ezikke arra a végeredményre jut, hogy a védelemben Japán helyzete rendkívül kedvező, de a támadás terén szinte leküzdhetetlen nehézségek tennék a japán haderőre nézve válságosá a hadiállásokat és tengeri ütközetben szinte biztosan vereséget szenvedne. A japán seregek a kitűnően szervezett hajórajokon és a jól megérősített hadikikötők védelme alatt egy napon elérhetik Korea nyugati partját és ha ott kerülne a dolog döntő küzdelemre, úgy a japán haderő nagy reményekkel vehetné fel a harcot.

A debreczeni öreg bakák ügye.

(Dr. Bakonyi Samu interpellációja.)

— január 6.

Még az ősszel történt, hogy a debreczeni 39. cs. és kir. gyalogezred több bakája, a kik már kiszolgálták a három évet, demonstrálni akarván a katonai önkény ellen, meg akarták koszoruzni a debreczeni Szabadság-szobrot.

Természetes, hogy mikor a parancsnokság értesült a hazafias mozgalomról, ismert szigorával járt el s a szegény magyar bakákat lezárták. Nyolcz ember, köztük egy őrzető s két káplár azóta súlyos börtönt szenved.

Ebben az ügyben dr. Bakonyi Samu, városunk második kerületének népszerű országos képviselője, a kiváló politikus, a képviselőház tegnapi ülésén meginterpellálta a honvédelmi minisztert. Az interpelláció a Ház ülésének legvégén, lapunk zárta után történt s ezért nem emlékezhettünk meg arról az

nak diszelnöke, talán nem haragudott volna. De hogy szocziálistává nevezte ki, ez a kétségbeesés szélére sodorta.

A tolvaj közt még van gentleman, de a szocziálista . . . ! Busan hajtotta le tar koponyáját és konstatalta, hogy itt nincs kigazolás. A kormányzóságot fényes halotti kísérettel eltemették. A lantok, pezsgős palaczkok durrogása közben hullottak a riddeg sirgódörbe.

— Csak legalább ne ittam volna le magamat — nyögte buskomoran. Hogy fog fájni a fejem holnap! Micsoda katzenjammer van kilátásba.

És azután nem vidult fel egy pillanatra sem. Mély apathiával nézett maga elé s mikor a főudvarmester hullaként terült el az asztal alatt, még kárörmet sem érzett. Csak akkor kezdett magához térni, a mikor Alfréd király a felállás művészetét kezdte próbálgatni. A tizenötödik próba után végre megindult s hálósobája felé tartott. És hiába mondják megcsontosodott filozófusok, hogy éltünk rögzös határán nem vezet sem egy, sem két, sem három géniusz. Igenis őt is vezette. Hercege Olesefszky álami kancellárt ebben a pillanatban mind az őt körülfogta. Alfréd király ugyanis közvetlen hálósobája előtt a francia pezsgő

országgyűlésről szóló távirati tudósításunkban.

Tudósítónk most a következőket jelenti erről az ügyről:

Bakonyi Samu: A harmadéves katonák visszatartásával belevitte a hadügyminiszterium a politikát a kaszányába. Debreczenben a múlt évben, valószínűleg a szegedi koszoru-affér hatása alatt, a katonák között mozgalom indult meg, hogy a debreczeni Szabadság-szobrot megkoszoruzzák. Az ezredparancsnokság e miatt több katonára bünvádi feljelentést tett s ezeket a bakákat meg ma is, három hónap után vizsgálati fogságban tartják. Ez ügyben a következő interpellációt intézi a honvédelmi miniszterhez:

1. Van-e a t. miniszter urnak tudomása arról, hogy a debreczeni 39-ik cs. és kir. gyalogezred 7 katonája ellen a miatt, mert allítólag az ottani Szabadság-szobrot meg akarták koszoruzni, bünvádi eljárás vétegetett folyamatba s hogy a terheltek immár hetedik hónapja vizsgálati fogságban tartatnak?

2. Hajlandó-e a t. miniszter ur ezen ügy miben állásáról a Háznak tüzetes felvilágosítást adni s megmondani, hogy a vád a tényleg érvényben levő katonai büntetőtörvénykönyv melyik rendelkezése alapján emeltetett?

3. Hajlandó-e a t. miniszter ur törvényes hatáskörében intézkedni, hogy a jelzett eljárás késedelem nélkül befejeztessék s a letartóztatott katonák mielőbb szabadon bocsáttassanak?

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter: Nincs azon adatok birtokában, hogy érdemleges választ adhatna. Távirati információt szerzett, de ezen az alapon végleges választ nem adhat. Tény, hogy lázítás és tüntetés miatt 7 katonára elleni eljárás folyik . . .

Molnár Jenő: szobor elleni lázítás.
Nyiry Sándor honvédelmi miniszter: . . . a bakák be is ismerték a lázítást (Zaj) A vizsgálat még folyik, de nemokára befejezést nyer. Nem áll, hogy a hadvezetőség politikál.

Felkiáltások balról: Hát a ohlolyi hadiparancs? Struchly, meg Formanek!

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter: A véderő tagjának sem politikálni, sem politikai színezetű tüntetéseken résztvenni nem szabad, engedelmesség kell. Az engedelmesség meglazítását nem szabad tűrni, különben a szoldateszka uralomra kerül, pártzélokra használják ki a katonaságot. Az elesukott bakák azért akartak tüntetni, mert szabadságolva nem lettek, ezért esik

hatásától úgy bukott el, hogy királyi orrát a legközönségesebb módon betörte s jobb kezét amugy paraszatosan kifizezta.

A társaság egy pillanat alatt a józanság gyűlölt mesgyejére lépett. A királyt lefektették, borogatták, apolgatták. — Csend kezdte megülni az imént még zajos termetet, az államférfiak lassanként szökődni kezdtek.

Hercege Olesefszky távozása előtt az igazságügyminiszter füléhez hajolt és ünnepélyes lassúsággal mondta:

— A felségnek mégis igaza volt. Csak ugyan van egy szocziálista újságíró ismerősöm. Azaz nem is ismerősöm, hanem barátom.

Az igazságügyminiszter sápadtan tekintett a kancellár felé, a ki méltóságos léptekkel távozott.

És reggel . . . ? Nos, hát reggel a király gyöngékedésével együtt közölte a hivatalos lap, hogy ifjabb hercege Olesefszky Szaniszló Adalbert, Waldstetten kormányzójává legkegyelmesebben kineveztetett.

sulyos beszámítás alá. (Zaj.) Ez az eset nem fegyelmi, hadtörvényszéki eljárás alá tartozik. Visszautasítja, mintha ez adás és botor eljárás volna a hadügyi vezetőség részéről. A magasabb állami érdekek a szigorú eljárást követelik, mindazonáltal azon reményének ad kifejezést, hogy a hadügyi kormányzat itt is méltányolni fogja az enyhítő körülményeket.

Kubinyi Géza: Ne obstruáljanak!

Lengyel Zoltán: Az eddigi obstrukció jó volt, csak a mostani nem az?

Nyiry Sándor honvédelmi miniszter: A hadügyi vezetőségnek igazságosan és méltányosan szoktak eljárni. Kéri előleges válasza tudomásul vételét.

Bakonyi Samu: Ha honfitársaink bajait itt szóvá tesszük, azzal nem akarunk politikai pressziót gyakorolni. Mi a törvény álláspontján állunk. (É én helyeslés a bal- és szélsőbalon.) Bizonyítja, hogy a hadügyi vezetőség igenis politizál, de ez büntetlen marad, míg ha a baka hazafias érzésének kifejezést ad, a katonai fegyelem vasfegyelen vessejével leverik.

Okolicsányi László: A nemzeti szellem kifejezését sehol sem tekintik politikai alásnak.

Bakonyi Samu: Prejudiciumot nem lett volna szabad a miniszternek adni. Nem veszi tudomásul az ideiglenes választ sem. (Helyeslés a bal- és szélsőbalon.)

Elnök: Az ülést egynegyed 4 órákor berekeszti.

ROVASOK.

A női becsület védelme.

Valamelyik magyar bíróság becsületvédelmi pert tárgyalta a napokban. Ez volt a per tárgya: Az utczán viágos nappal megszóított egy hazafelügyelő tisztességes lányt egy ur, a ki kíséretét felajánlotta a kisasszonynak. A mi közben a lány az ajánlkózást visszautasította, szembejött velük a kisasszonynak egyik férfirokna, a ki védelmére kelt a lánynak. A leány és támadó férfi közt olyan ügy keletkezett a hirtelen támadt szóváltásból kifolyóan, a mely a bíróság elé került. E pillanatban közömbös előttem, hogy kik a pereskedő felek, ki az a kisasszony, kit tisztáz és kit sujtól az ítélet, kinek az eljárására üti rá a korrektség hivatalos pecsétjét és melyik az a bíróság, a mely elé az ügy került. Szólni akarok azonban arról, hogy a tárgyalás folyamán belementek az ügyben érdekeltek annak a bizonyításába, hogy az az ur, a ki a kisasszony védelmére kelt, valóban rokna-e a lánynak vagy nem. Mert végre is különös, hogy a bíróság előtt a döntés mikéntjére nemcsak befolyásoló, hanem határozó legyen az, hogy a lányt védelmező urat a kisasszonyhoz csakugyan fűzi-e vérségi kötelek vagy pedig nem.

Csodálom, hogy az a kislány, a kiről eléggé hangsúlyozni nem győzőm, hogy tisztességes volt, a rokonság bizonyítása előtt nem szólt így a bírósághoz:

— Hiszen kérem, mindegy, akár rokon, akár vőlegény, akár barát, akár ismerős, akár idegen volt az én védelmezőm. Annyi szent igaz, hogy épp olyan köteles, mint a milyen lovagias szolgálatot teljesített, a mikor a segítségemre jött. Már pedig magányos nőnek védelmére kelni az én esetemben és az enyémhez hasonlóakban minden férfinak tartozó kötelessége, akár a lovag szerepét akarja játszani, akár nem. Mióta kell előmutatni a rokonságot bizonyító hiteles hatósági igazolványt annak, a ki a nőnek védelmére kel? Nem szükséges annak éppen rokononak lenni, a ki ilyes szolgálatot tesz nekem. A női tisztesség megóvásához semmi köze az egy családhoz való tartozásnak. Ha csak annyiban nincs köze, hogy a férfirokon sokszorta nagyobb mértékben tartozik megvédeni a női rokont. De ez éppenséggel nem zárja ki azt, hogy férfirokon híján más valakinek megtiltja a

társadalmi erkölcs és törvény paragrafusára a nőn való segítséget. Édes-kevése köze van tehát annak a nőnek megvédésének jogához és kötelességéhez, hogy rokon-e vagy sem a védelmező.

Sőt tovább megyek. Csodálom, hogy abból a kislányból, a kiről hangsúlyozni még mindig nem győzőm, hogy tisztességes volt, a méltatlankodás nem kívánczolt ki fölháborodva a rokonság bizonyítását megelőzően. Bizony mondom, természetesen tartottam volna, ha felebarátom, a törvénykezés rovatának vezetője, a tárgyalásról irt tudósításában, a kisasszony szavait reprodukálva, ilyenképpen emlékezett volna meg a kisasszony méltó indignációjáról:

— Csak nem akarják rámsütni az urak, hogy a védelmet azért fogadom el, mert kedvesebb volt előttem a védelmező közelsége, mint azé a másiké és mert ettől menekülve bizalmasodni szerettem volna azzal? Mert ha véletlenül nem rokonom ez az ur, akkor leplezetten ezeket a megbélyegző vádakot szórja rám kiméletlenül és kegyetlenül a bizonyítás. Hogyha rokonom a védelmezőm, akkor mentesítenek a vádaktól. Hogyha nem, akkor belső dolgaiban avatkoznak bele, Jogtalanul is, illetéktelenül is.

Ime, lovagias magyar bíróság, lovagiasabb magyar büntetőtörvénykönyv és leglovagiasabb magyar társadalom, néhány új adalék a női becsület védelmének kérdéséhez.

K. E.

Az új főispán beiktatása.

Vendégek érkezése. — Küldöttségek fogadtatása.

Debreczen, január 6.

Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város új főispánjának Domahidy Elemérnek beiktatási ünnepélyére az előkészületek nagyban folynak.

Ezideig számos törvényhatóság, orsz. képviselő jelentette be részvételét az installációra.

A mai napon részvételüket bejelentették: Biharvármegye 3 tagu, Szatmárvármegye 5 tagu, Borsodmegye küldöttségei, Lator Sándor orsz. képviselő, dr. Nemes Zsigmond orsz. képviselő, Szabolcsvármegye képviselőiben Feilitzsch Berthold főispán, gróf Pongrácz Jenő, Borz Béla és dr. Kállay Rudolf, gróf Károlyi György, gróf Haller Imre, Maróthy Sándor, Kürthy Csaba Zoltán, Boér Endre, báró Solymossy Ödön, Madarassy Gyula, Kende Zsigmond, dr. Kovács Dezső, Domahidy Sándor és fia Domahidy Elemér, Domahidy Viktor. A vendégek bejelentése még egyre tart. Részvételüket bejelentették az összes közel vármegyei képviselők is.

Az új főispán installációja után a küldöttségeket fogadja a városházán. Ezideig a következő küldöttségek jelentették be tisztelgésüket: a helyőrség tisztikara Vogel Pál ezredes, állomásparancsnok vezetésével, a gör. kath. egyelet, az anyakönyvi hivatal, a kollégium tanári kara, a kereskedő társulat, az üzletvezetőség, az izr. hitközség, a közjegyzői kamara, a gazdasági tanintézet tanári kara, a gazdasági egyesület, az erdőfel-

ügyelőség, az ipartestület, a fő-reáliskola, a kegyes tanítórend tanári kara.

A beiktatási ünnep előestéjén ismerkedési est lesz vagy az Angol királynő termében vagy pedig a Casinóban.

Az installáció napján 300 terítékű bankett lesz a Bika diszturmében.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A lelkész kar ma délután 5 órákor értekezletet tart Kiss Aron püspök lakásán.

Elhu yt lelkész Técsy József szeghalmi református lelkész, kit nem rég választottak meg általános lelkesedéssel e tekintélyes református egyház lelkészévé, 37 éves korában meghalt.

Husz évig fegyházban.

A kiszabadult rablóvezér.

(Saját tudósítónktól.)

Olsevszky Kálmán husz évi raboskodás után megkezdte szabadságát és azt, ha lehet, tisztes munka közt akarja leélni. Olsevszky Kálmán nevéhez több olyan rablóhistoria fűződik, a melynek minden részlete háborzongató részletekkel van tele. Rabolt, gyújtogatott, embert ölt teljes hidegvérrel s a büntető igazságszolgáltatás karjai közül többször szerencsésen kimenekült. A fátum aztán őt is utólrta s az illvai börtön falai közé juttatta.

Olsevszky Kálmán neve 20—30 évvel ezelőtt ismerős volt az országban. Az Olsevszkyek intelligens familliából származtak s a közéletben némi szerepet is játszottak. Az akkor még ifju Olsevszky Kálmán befolyásos családtagjai révén akart előrehaladni, a komoly tanulmányokkal keveset törődött. Később Kolozsvárra került, a hol belekerült a züllött társaságokba. Fékeveszetten dorbézolt s hogy pénzhez jusson, a legbecstelenebb eszközöket is felhasználta. Egyszer aztán annyira elmerült az árral, hogy egy nagyobb betöréses lopást követett el. A kolozsvári rendőrhatalóság fogta el s nemsokára nyolcz évi fegyházra ítélte a törvényszék.

Talán egy vagy két évet töltött Olsevszky a kolozsvári börtönben. Egy zordon téli napon aztán több társával együtt megszökött. Szökés közben leüött egy börtönört, a ki hetekig feküdt élet és halál között.

Kolozsvárról Bihar megyébe került azután. Életének fénykora erre az időpontra esik. Olsevszky Bihar megyében hamarosan kenyér után nézett. Rablóbandát szervezett s azzal formálisan rettegésben tartotta az egész megye népét. Leghűségesebb cimborája egy Székely nevű csizmadia legény volt, a ki tűzön és vizen keresztül is követte az ő bandáját. A banda vakmerő dolgokat követett el s lelkén emberélet is szárad.

Mégis legnevezetesebb dolga a bihar-püspöki postarablás volt, a mely aztán nyakát törte Olsevszkynek is, a társainak is. Este támadtak rá a főnökre, Grenerczy

Károlyra, a ki most Nagyváradon él, mint nyugalmazott tisztviselő.

— Pénzt vagy életet! — kiáltották felé.

Grenerczy védekezni akart, de hasztalanul. Olsevszky fegyvert rántott elő és belélt Grenerczy lábába. A pénztárt azután magával vitte s napokig bujdosott Felsőderna környékén.

Ez volt az utolsó kirándulása a híressé vergődött rablóvezérnek. A nyomozást végző pandurok ugyanis élet-halálra keresték s pár nap múlva elfogták. A nagyváradi törvényszék ítélkezett fölötté s a régebbi nyolcz év mellé még 12 évet, összesen 20 évi fegyházra mért reá. A hirhedt rablóvezért Illavára vitték s 1883 deczember óta ott is volt egyhuzamban.

Amde peregnek az évek, a mulandóság erőt vesz még a börtön lakatjain is. Olsevszky kitöltötte büntetését, az illavai fogházigazgatóság elrendelte hazabocsátását. Tegnapelőtt érkezett haza Nagyváradra, első dolga volt irományaival a rendőrségen jelentkezni. Ott persze alig ismerte valaki a hajdan olyan híres alakot. Mégis akadt egy pár ember, a ki szóba állt a fegyházviselt emberrel s megkérdezte mi a szándéka.

Olsevszky Nagyváradon akar maradni s a fegyházban tanult mesterségből szeretne megélni. A könyörületes szívű közönség lehetővé fogja tenni, hogy a fegyház szomorú alakja talán a becsület útján is megélhet.

NAPI HIREK.

Váltóhamisító debreczeni fiatalember.

500 koronás hamis váltó.

— jan. 6.

Ma délelőtt újból váltóhamisítás történt. Egy 500 koronás hamis váltót akart leszámíttatni egy elzüllött fiatal ember, tisztességes, magyar nemes családból származó, volt kereskedő segéd, a *Debreczeni Első Takarékpénztárban*, de rajtavesztett s most a rendőrség előtt kell számolnia büns cselekedeteért.

Erről az ügyről tudósítónk a következőket írja:

Ma délelőtt egy beteges kinézésű fiatal ember jelent meg a Debreczeni Első Takarékpénztár váltóosztályában s benyújtott egy 500 koronás váltót leszámíttatás végett, a melyen Réthy Pál homokkerti kereskedő szerepelt, mint elfogadó, kötvényt pedig Pongor Ambrus Mester-utca 3. szám alatt lakó tekintélyes iparosunk volt, kinek felesége mint forgató szerepelt a váltón.

A váltóbirálatnál azonban gyanusnak találták az aláírásokat s a bank értesítette Pongor Ambrust a dologról, a ki kijelentette, hogy az aláírások hamisak.

Erre a bank jelentést tett a dologról a rendőrségnek, mely részről Mile Pál rendőrfogalmazó és Fehér rendőrbiztos jelentek meg a takarékpénztár pénztári helyiségében, ahol mikor éppen felakarta

venni az 500 koronát a váltót benyújtó fiatal ember, letartóztatták.

Az illető nem sokat habozott hanem bevallotta, hogy hamisítást akart elkövetni. Előbb Karácsony Józsefnek mondotta magát, később azonban bevallotta, hogy Kovács Ferencz a neve.

Kereskedő segéd volt, de elbetegesedett s most ilyen uton akart pénzhez jutni.

Elszállították a rendőrségre, a honnan ügyét átteszik a kir. ügyész-séghez.

Érdekes, hogy Kovács Ferencz 10 órától kezdve, mikor a váltót benyújtotta egész fél 1 óráig várt a pénzre a takarékpénztár hivatalos helyiségében s ott többekkel szóba is állott.

Megjelenése a javithatalan iszákos benyomását teszi az emberre s valószínű, hogy a delirium tette tönkre szervezetét.

Mikor kísérték, a laptudósítók felé oda szólt:

— *Irják be a lapba a teljes nevemet. Mert nemes Nagy Kovács Ferencz György a nevem. Hadd olvassák a népek.*

Kettős öngyilkosság.

— Együtt a halálba. —

— január 6.

Ma délelőtt 11 órakor egy kis csendes dráma játszódott le a Sas-utczán. Két leány, — egyik a másikat rábeszélve az öngyilkosságra, — megmérgezte magát. Marólugot ittak mind a ketten, de nem haltak még meg, hanem óriási kínok közt vergődnek a köz-kórházban.

Az esetről a következőket írja tudósítónk.

Tegnap este Rosenberg Simon kávéháztulajdonos cselédje Kassai Eszti a Sas-utca 2. szám alatt vendégül fogadta éjszakára egyik fglalkozás nélkül maradt társnőjét, a ki nem levén sehol sem alkalmazva, éjszakára szállást kért.

Az illetőt Veres Esztinek hívják, a ki nagyon ideges, exaltált kedélyű leány volt mindig, most pedig, hogy a gazdája elbocsátotta s szerelmében is csalódott, egészen kétségbeesett.

Veres Eszti annyit beszélt az öngyilkosságról, hogy buskomorrá tette Kassai Eszti is, a Rosenberg cselédjét.

Tegnap lefekvés előtt megint szidta az életet s azt ajánlotta társnőjének, hogy legyenek öngyilkosok.

Addig-addig beszélt, míg az kénytelen-kelletlen rá állott s elhatározták, hogy zsiros szódával, maróluggal megmérgezik magukat.

Egy nagy csomó szódát sörös poharakban feloldottak vízben s azután a padláson levő cselédszobába vonultak, a hol egész éjszaka tervezgették az öngyilkosságot.

De szándékukat csak ma délelőtt 11 órakor hajtották végre.

Megitták a marólugot s természetesen mindketten eszméletlenül rogytak össze.

A házbeliék észrevevén a dolgot, azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, mely a két leányt kiszállította a köz-kórházba.

Veres Eszti nem tudta a rendőrség kihallgatni, mert daczára a hirtelen alkalmazott ellenméregnek, nem tért eszméletre s *aligha is marad életben.*

Kassai Eszti azonban magához tért s azt vallotta, hogy őt Veres Eszti *valósággal rákényszerítette az öngyilkosságra, sőt az töltötte szájába a marólugot.*

Ez esetben, ha felgyógyul Kassai Eszti, — a mi aligha történik meg, — törvényszék elé fogják állítani.

— **A mi bálunk.** Debreczen város multságainak történetében magasan fog kiemelkedni a debreczeni függetlenségi párt holnap esti bálja, mely holnap este fog lefolyni a *Bika* szálloda disztermében. Ott lesz ezen a bálon Debreczen egész előkelő polgárvilága s bizonyára ép olyan feledhetetlen, kedves emlékek fognak a jelenlevők a multságáról távozni, mint az előbbi évek függetlenségi párti báljain. A rendezőség lázas tevékenységgel készült heteken keresztül a bálra, a melyen a pártvezetőség teljes számban képviseltetni fogja magát s épen ezért a fényes siker már eleve biztosítva van. A bál rendezőségének élén B. Nagy János bátyánk áll, a kinek figyelme minden legkisebb dologra kiterjed s a kinek érdemdu tevékenysége első sorban biztosítja a sikert. A bál 8 órakor kezdődik. Legyünk ott a párthoz tartozók mindannyian s a mi pártunk megingathatlan egységének adjunk kifejezést még e multságokon is.

— **A honvédhuszárok nem lázongtak.** A hét elején a „*Debreczeni Ujság*“ és ennek nyomán a fővárosi lapokat bejárta a hír, hogy a debreczeni 2. honvédhuszárezred kiszolgált és törvénytelenül visszatartott legénysége fellázadt és nyolcz katonát bebörtönöztek. Illetékes helyről annak a kijelentésére kértek fel bennünket, hogy a honvédhuszárok között a legnagyobb nyugalom uralkodik, a visszatartott katonák nehezen bár, de beletörődtek sorsukba. Semmiféle lázongás nem volt és egyetlen egy katonát sem zártak el lázongás miatt.

— **A közigazgatási bizottság** tegnap délután 4 órakor ülést tartott. Kovács József polgármester elnökölt, az ülésen jelen voltak Fauszt pénzügyigazgató, Csányi kir. tanfelügyelő, Latinovits kir. főmérnök, Lengyel Imre, Márk Endre, Szilágyi Imre, Horváth István, Márton Imre, Király Gyula, Rickl Antal, dr. Magoss György, t. főügyész, Pálffy Gábor, dr. Fejér Ferencz, dr. Sárvári Gyula, Nemes Kálmán, Csóka Sámuel, dr. Medgyaszay Dezső, Galánffy János kir. ügyész. Elnök újév alkalmából üdvözölte a bizottságot. Bejelentette Puky Gyula volt főispán távozását és az új főispán kinevezését. Ezután rátértek a deczember havi jelentések tárgyalására.

— **Óvintézkedések a debreczeni színházban.** A chikágói színházi tüzkatasztrófa óta a közönség kettőzött félelemmel megy a színházba. A hatóságok is mindent elkövetnek egy netalán bekövetkező veszély esetére, hogy a közönség életbiztonsága teljesen védve legyen. A debreczeni színház, bárha az ország és vidék színházai között első helyen áll a biztonság tekintetében, a hatóság mégis, a közönség még nagyobb meg-

nyugtására, szükségesnek tartott több óvintézkedést megtenni. Oláh Károly színház felügyelő saját hatáskörében elrendelte, hogy valamennyi befelé nyíló ajtót úgy alakítsanak át, hogy az kifelé nyíljen, a nem üveges ajtók üvegesé alakítsanak át, a földszinti kijáróknak azon ajtó részei, melyek eddig beváltak zárva, u. u. lövővel láttatnak el. Ezekon kívül a színház felügyelő azt az indítványt tette a tanácsnak, hogy a színpad faszerkezete vasszerkezetté alakítsák át. A tanács ezt az előterjesztést elfogadta és megbízta a mérnöki hivatalt, hogy az erre vonatkozó terveket és költségvetést sürgősen terjessze be.

— Debreczen egészségügye. Dr. Sárváry Gyula, Debreczen város tisztii főorvosa városunk egészségügyéről tegnap a következő jelentést terjesztette a közigazgatási bizottsági ülés elé: A közegészségi viszonyok december hónapban igen jók voltak, mert a fertőző betegségek száma kevés volt és egy a megbetegedések, mint a halálzások mérsékelt számban fordultak elő. A megbetegedések leginkább a légzőszervek hurutos és lobos bántalmaiból állottak. Héveny ragályos betegségek közül szórványosan hasihagyomány, vörheny, kanyaró és ronesoló toroklob esetek merültek fel és vörhenyben egy haláleset is fordult elő.

— Egy országos képviselő meggyilkolása. Nagyikindán tegnap borzalmas gyilkosság történt délelőtt néhány perccel tizenegy óra után a Mokrin-utczán a Notum-féle fűszerkereskedés ajtajában Sipol Maden és Gyuro ottani lakosok agyonütötték Ermits Pál országgy. képviselőt. Az utcasarkon lestek rá. Amint az idősebb Sipol megpillantotta Ermitsot, egy súlyos vashattal támadt rá. Ermits a váratlan támadásra, a pár lépésnyi távolságban levő fűszeresbolt felé futott, a két bosszútól lihegő ember azonban utána iramodott s az üzletbe vezető lépcsőnél utólrérték, megragadták s a vashattal előbb a sző szoros értelmében szétverték a koponyáját, azután revolverből több golyót repitettek a haldokló testébe. Erre a két gyilkos otthagya a földön a vérben fekvő embert, aki párpercznyi szörnyű kiülődés után meghalt. A gyilkosok pörből kifolyólag, bosszúból követték el tetteiket. Ermits 1844-ben született s 1901-ben az általános választásoknál választották képviselővé szabadelvű programmal.

SZÍNHÁZ.

A nők harosa került színre tegnap az ismert szereposztás mellett, jó előadásban. A szép számú közönség jól mulatott a darab szellemességén.

Aranyvirág. A Bob herczeg szerzőjének ily című operettje vasárnap éri meg 50 előadását Budapesten. Nálunk ekkor lesz épen a bemutatója. A darab fényes kiállításban kerül nálunk színre s Gyöngyössi Viktor, a színház érdemes festője egészen új díszleteket készített a darabhoz. A főszerepet Felhő Rózsi játssza, a ki a Bob herczeg személyesítésével a legfőbb érdekességét képezte a mult szezonnak is, ugyancsak huszka darabjában. Az előadás iránt a Bob Herczeg előadásaihoz hasonlóan nagy az érdeklődés.

A plébános vagyona.

Halottrabló gazdasszony.

(Saját tudósítónktól.)

A nyitrai megyei Sopornyan sötét, csunya büntettről kezd lefejlenni a lepel, a mely mindaddig takarta és a bűnösöket is meg-

védte az igazságszolgáltatás megtorlása ellen.

A sopornyai plébános az elmúlt év október havában meghalt és noha rononai szerint mintegy 50,000 korona vagyona volt csak a takarékpénztári letétekben, nem találtak a halottnál semmit. Még butorai, értékes ezüstneműje is eltűntek. A sötét büntettről egy véletlenség vetette az első világosságot.

Winkler Lajos kéményseprő-segéd egy budapesti nagy kéményseprő mesternél. Az elmúlt év október havának vége felé egyik földije, a ki mult évben a fővárosban szolgált le katonaséveit és éppen abban az időben szabadságon volt odahaza, elbeszélte, hogy nagybátyja, Hegyi Ignác sopornyai esperes-plébános körülbelül egy héttel előbb meghalt.

Winkler Lajos a rendkívül zárkózott életű plébánosnak egyedüli rokona volt, a kivel érintkezett és a ki gyakran leutazott hozzá látogatába. Igen elcsodálkozott azon, hogy éppen ő neki nem volt tudomása rokona haláláról és táviratozott Sopornyára Ribáry Pálnénak. Hegyi plébános gazdasszonyának. A táviratra azonban semmiféle válasz nem érkezett.

Néhány hét mult el, azután Winkler Lajos, mikor egy alkalommal meglátogatta édes anyját, öz. Winkler Jánosné, elmondta neki, hogy Hegyi plébánosnak, a ki Winklernek fivére volt, halála híré hallotta. Ismét táviratoztak Sopornyára és ismét nem érkezett semmiféle válasz.

Mult év decemberében Winkler Lajos házasodni készült. Nem volt azonban semmiféle vagyona és a háztartáshoz szükséges butorokra nagybátyjától akart pénzt kérni, a ki igen szerette a fiatalembert és mindig nagyon jó volt hozzá.

Leutazott tehát Sopornyára, de mikor nagybátyjához akart menni, az esperesi lakot zárva találta. Kérdezősködésére azt felelték, hogy a plébános meghalt. Winkler Lajos erre a közeli Vágszeredára látogatott át, a hol Hegyi plébánosnak egy fivére él. Ezzel a fivérével a plébános rossz viszonyban volt. Csakugyan Vágszeredán megtudta Winkler, hogy oda érkezett hivatalos tudósítás a halálesetről és értesítés arról is, hogy Hegyi esperes-plébános vagyontalanul halt el.

Winkler Lajos, a ki ismerte Hegyi plébános viszonyait, rendkívül megütdött ezen, mert tudta, hogy az elhunytnak különböző takarékpénztári könyvei vannak letétekben. Fölkereste tehát Ribáry Pálnét, az elhunyt gazdasszonyát és kérdőre vonta. Ez azonban azt felelte, hogy a plébános ellen követelése volt és ennek fejében a letétek őt illetik. A butort és értéktárgyakat pedig még halála előtt neki ajándékozta.

Winkler Lajost ez a fölvilágosítás azonban nem elégítette ki és a vágcselylyei járásbírósnál följelentést tett ismeretlen tettesek ellen. A törvényszék rögtön széleskörű nyomozást indított meg.

A gazdasszony büne.

A vizsgálat megrendítő dolgokat hozott napvilágra. Az elhunyt plébános betegsége egy héttig tartott, a mely idő alatt senki sem tartózkodott körülötte, csak Ribáry Pálné és Grill Béla sopornyai földbirtokos, a ki néhányszor ellátogatott ez idő alatt a plébánoshoz. Grill Béla később hivatalból zárgondnokká nevezték ki, mert végrendeletet nem találtak.

Egy héttig haldoklott a szerencsétlen plébános és ezalatt orvost sem hívtak hozzá.

A vizsgálat folyamán a gyanu természetesen a gazdasszony, Ribáry Pálné felé irányult, de eleinte semmi nyomósabb gyanuokot nem találtak. A takarékpénztári könyvek, a melyekről Winklernek tudomása volt, eltűntek, de a tettest nem tudták felkutatni.

Végre december utolsó napjaiban a vizsgálóbíró kinyomozta, hogy egy komá-

romi pénzintézetnél Ribáry Pálné és gyermekei nevére 15 ezer koronát tett le Hegyi plébános haldoklásának hetében. A komáromi postatakarékpénztárnál 8 ezer korona volt betéve Ribáryné nevére.

A gazdasszonyt ekkor kihallgatta a vizsgálóbíró és kiderült, hogy Ribáryné a komárommegyei Aranyosd községből került Sopornyára, a kérdéses összeget valóban ő tette le a komáromi pénzintézetnél, azonban okmányokkal igazolta, hogy neki és Grill Bélának együttesen 30 ezer korona követelésük volt Hegyi plébános ellen és ennek fejében kapták tőle a kérdéses összeget.

A vizsgálat ekkor Grill Béla ellen is megindult; fölmentették őt a zárgondnokságtól és helyébe Karkesz Ferencz sopornyai földbirtokost tették meg zárgondnokká.

Hogy a gyanu igen alaposnak látszott, felnyitották az esperesi lakot és azt üresnek találták. Butorok, értékes ezüstnemű, könyvtár, minden eltűnt belőle. Ezeket aztán Sopornyan részint Ribáry Pálné, részint Grill Béla és ennek rokonai lakásán találták meg.

A plébános vagyona.

Hegyi Ignác, az elhunyt sopornyai esperes-plébános vagyontát mintegy 50—90 ezer koronára becsülik. Winkler Lajos, a ki igen jól ismerte az elhunyt vagyoni viszonyait, 50,000 korona takarékpénztári betétről tud, ezenkívül értékes butorai és ezüstneműje volt az elhunyt, könyvtára is megért két-három ezer koronát. Volt 61 hold földje.

Érdekes, hogy bár a hagyatékna az országos szegényalap, valamint az egyház is érdekelve van, a halottfosztás miatt a hatóság semmiféle lépést nem tett. A vizsgálat most is csupán Winkler Lajos följelentésére folyik. Emiatt a sopornyai községi jegyző ellen is vizsgálatot indítottak, később azonban a vizsgálatot beszüntették.

Az érdekes és megrendítően sötét bűnpörben széleskörű vizsgálat folyik és valószínű, hogy ennek befejeztével a pörből országra szóló szenzáció lesz.

Udvariasság és halál.

— A chicagói színházézés alkalmából. —

A chicagói színházban „Az ifjabb kék szakállu herczeg” című bohóságban mulatott a publikum. Jól nevelt és jól öltözött urak finom és illatos uri nőekkel suttoztak, bókoltak és nevetgéltek a nézőtéren. — Bizonyára diskréten és előkelően, a mint az egy olyan nagy világváros uri publikumához illik. Egy kacagató kuplét énekelnek a színpadon, derű, mosolygás mindenfelé. Akkor egyszerre közbeszó egy éles vérfagyaló sikoltás:

— Tűz van!

És erre a varázsszóra összezavarodik minden.

A színpadon megszűnik a mókázás, a nézőtéren már nincsenek jól nevelt és jól öltözött urak és finom, illatos urinők. Csak egy megriadt, félelmében őrgöng embercsorda, mely orditozva, sikoltozva tódul kifelé. A színpadról hatalmas lángfüggöny tör elő. A villam-lámpák egyszerre elaluszna, a vak sötétben csak a rémes halálvész világol. Közbevegyül a gáztartók robbanásának a dörgése, mely a villamszikra gyorsaságával repíti a pusztulást, el a legtávolabbi zugokban. A mentőkijáratok előtt egymást tapossák le az emberek, erős férfiak keresztülgázolnak a gyöngön nőkön, gyermekeken, a hátrább levők körükkel tépik az előttük állók testét, ruháját.

Jellemző, hogy az egész végítéletből ez a kép rajzoldódik le legélénkebben a fantáziákban s hogy a borzalmak borzalmát megszemélyesítve abban a brutális férfiban látjuk, a ki gyöngye testü, selyemruhás nőket letiporva gázol az élet, a szabadulás felé. A társas érintkezés formáit dogmának ismerő megszokás a holtra pörkölt tömeg halálvészében ezen akad meg első sorban. Szemben a rendkívüli körülményekkel, a megítélésnek ugyanazt a mércejét alkalmazza, a mely a zeurok és estélyek tonusát szabályozza. S elfelejti azt, hogy az élet biztonságának határain kívül a moder, az udvariasság és lovagiasság elveszti ható erejét.

A halál torkában az ember nem ur és nem szalonhölgy többé, hanem az életért verekedő, megriadt állat. Ebben a borzalmas hajszában megdől minden korlát, mely a létért folyó küzdelemben az emberek elő akadályokat, feltételeket állít — Kimél tlen teljességében érvényesül az erő mely brutálisan tiporja le a gyengébbet, marakodván a legfőbb jóért, — az életért,

MULATSÁG.

Mulatságok sorrendje.

- Jan. 6-án. Csizmadia temetkezési egyesület bálja a Koronában.
 Január 7-én. Függetlenségi párt bálja a „Biká”-ban.
 Január 9-én. Jurista bál a „Biká”-ban.
 Január 10-én. Alarczos estély a „Koroná”-ban.
 Január 16-án. Izr. nőegyleti bál a „Biká”-ban.
 Január 20-án. Gazdász táncestély a „Biká”-ban.
 Január 20-án. Csizmadia szövetkezet bálja a „Koroná”-ban.
 Január 23-án. A „Casinó” estélye.
 Január 23-án. Polgári kör bálja a „Biká”-ban.
 Január 24-én. Asztalos ifjuság bálja a „Biká”-ban.
 Január 30-án. Jogász bál a „Biká”-ban.
 Január 30-án. Vas- és fémmunkások bálja a „Koroná”-ban.
 Február 4-én. Kereskedő ifjak bálja a Bikában.
 Február 6-án. Nőegyleti bál a Bikában.
 Február 6-án. Postás bál a Koronában.
 Február 7-én. Iparos kör bálja a Bikában.
 Február 13-án. Függetlenségi kör bálja a Bikában.
 Február 14-én. Fillér-egylet teaestélye a Bikában.

Farsang.

Carneval hercege újból felölti néhány hétre színes, csillogó ruháját, a bájos Pierok és Pierettek fejkébe nyomják csörgő-sapkájukat s ezzel megindul a vidám menet, hogy diadalmasan megszállják az összes táncztermeket, kaczagásuk betöltse a levegőt. A pajkos koboldok belebujnak a fiatal leányok kis szívébe, kiknek erre mosolya még vidámabb lesz, szemek még ragyogóbbak. És beleköltözködik a fiatal urak, az egész vidám, bohó ifjuság lelkébe az életnek öröme, rózsaszínű derűje, mert így szokott lenni, ha Carneval herceg megsubintja az ő kormánypálcáját és átveszi uralmát.

A mamák pedig sürgősebben forgatják a divatlapokat, hosszú és tartalmas értekezletekbe bocsátkozva a divattermek és női várróműhelyek vezetőségével, míg a papák erszényeiket tapogatják néminleg aggodalmasan, mindazonáltal derűs képpel. Mert hisz az ember élete az esztendő tizenegy hónapjában ugyanis csak szürke egyformaság, hát ki ne örülne egy kis rózsaszínű derűnek. Mert van abban valami szívet vidámitó, mikor hull a könnyű hó hely, ártatlanság színébe öltöznek utcák és terek, melyekre élénk színekben vágódnak ki a fényes táncztermek ablakainak sugárkévei s a levegőbe csárdás ütemei, keringők andalító hangjai szűrődnek bele.

Repülnek a párok a sima parketten, de ne repüljenek tova gyors szárnyakon a farsang órái. Jarjanak ők csak ólomlábon, mert még mindig elég korán fogják elhozni a hamvazó szerdának komoly hangulatát. De addig is sok vidám farsangi mulatságot kívánunk jó szívvel ifjaknak és öregeknek egyaránt . . .

A Dóczy-intézet hangversenye. A Dóczy-intézet növendékeinek sokat emlegetett házi hangversenye január 17-én, vasárnap délután lesz az intézet nagytermében. A műsor javarészt színelőadások töltik be. A hangversenyt Matolcsy tanár rendezi, ki már a próbákat is megkezdte. Hangverseny után valószínűleg táncmulatság is lesz.

Az Iparos kör bálja. Az Iparos-kör báljára nagyban folyik a készülődés. A bál nem február 15-én, hanem — mint értesülünk — február hó 7-én fog megtartani. A szép kivitelű női tánczrendeket Dávidházy Sándor, ismert ügyességű könyvkötő fogja elkészíteni.

IRODALOM.

Forradalom a sajtó terén Magyarország legkedveltebb legnépszerűbb és legtemperamentumosabb újsága, a Budapesti Napló, január 1-étől kezdve olyan reformmal lép meg a közönség felé, amely valószínűleg korszakos jelentőségű. Felére szállítja le az eddigi előfizetési díjat. A Budapesti Napló tehát félévre ezentul 3 frt 50 kr., negyedévre 1 frt 75 kr., egy hónapra 60 krajczár. Egyes szám ára 2 krajczár. Ez a merész és nagyszerű újítás immár megszünteti az újságtartás minden akadályát. Hisz ez szédítő olcsóság! Emellett a Budapesti Napló a legbrilliansabban szerkesztett napilap. Minden egyes száma valóságos öröm. Bizton hisszük, hogy ezzel a kolosszális előnyvel lépést fog tartani a közönség tömege szórakozása a Budapesti Napló körül. A reform alap gondolata ez: annyi koronába kerül ezentul a Budapesti Napló, amennyi forintba került eddig. A legpédásabb siker fogja koronázni a Budapesti Napló e nagyszerű elhatározását.

A Vasárnapi Ujság, a legrégebb magyar képes hetilap, január 3-án megjelent számával 51 ik évfolyamát kezdte meg: „Ötven év” (képpel a Vasárnapi Ujság ötven év előtti első számaiból.) Mikszáth Kálmántól. — „Uj esztendő”. Költemény. Szabolcska Mihálytól. — „A vén gazember.” Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. (Kimnack László rajzával.) — „Keller Helén, egyetemi tanulmányokat végzett amerikai siketnéma-vak leány önéletírása” (képekkel).

Az eredeti után átdolgozta Boros György. — „Meghódolás.” Elbeszélés (képekkel.) — „A női kérdés és a modern asszony” (képekkel.) — „Versenyfutás a viczinálissai” (képpel Tóth Molnár Ferencz eredeti rajza után). — „Uj esztendő.” (Kimnack László és Lincok Lajos humoros rajzaival.) — „Carmen Syiva.” Erzsébet román királyné arcképe. — „Klotild Mária főhercegnő emlékezete.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyvétel, stb., rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem-u. 4. sz.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A debreczeni törvényszék új tanácsai. Szüts Miklós törvényszéki elnök a debreczeni törvényszék tanácsait az 1804 ik évre így állította össze:

1. A rendes polgári tanács elnöke Szüts Miklós dr., helyettes elnök Baróthy Béla.

2. Büntető tanácsok. I. Elnök dr. Széke István, helyettese Bolváry L. Lajos, szavazóbírák: Bolváry L. Lajos és dr. Udényi Nándor. II. elnök: dr. Oláh Miklós, helyettes elnök dr. Széke István; szavazóbírák: Balogh Zsigmond és dr. Udényi Nándor. — Széke dr. és Oláh dr. egyuttal a vádtanácsoknak is elnökei.

3. Váltó-kereskedelmi tanács. Elnöke Szüts Miklós dr., helyettese Baróthy Béla.

4. Cődügyi tanács. Elnöke Szüts Miklós dr., helyettese Baróthy Béla.

5. A válóperek tanácsa. Elnöke Szüts Miklós dr., helyettesei: Harsányi Gusztáv és Deák Ferencz.

6. Polgári felebbezési tanácsok. I. Elnöke Szüts Miklós dr., helyettese Deák Ferencz II. Elnöke Deák Ferencz; helyettesei: Harsányi Gusztáv és Hegedűs István. Az új tanácsok e hó 10-én kezdik meg működésüket.

§ A kir. törvényszék fegyelmi tanácsai. A debreczeni kir. törvényszéknél a fegyelmi tanácsok így alakultak meg: A bírósági fegyelmi tanács elnöke dr. Szüts Miklós; rendes tagjai Deák Ferencz és Balogh Zsigmond, pótagjai dr. Széke István és dr. Oláh Miklós. A közjegyzői fegyelmi tanács elnöke dr. Szüts Miklós; rendes tagjai: Szoboszlay Sándor és Harsányi Gusztáv; pótagjai dr. Széke István és Budaházy Zoltán.

KÖZGAZDASÁG.

Az 1904. évi pilseni kiállítás. Az első nemzetközi kiállítás, melynek díszelőke Pilsen kir. város polgármestere Dr. Peták Venzel ur s dísztagjai a városi tanácsosok s számos előkelő és nagyra becsült egyéniségek Pilsenben 1904. 7-étől 8-ig fog tartani. A kiállítási térnek több mint 20000 m²-nyi kiterjedése lesz s a következő szakok lesznek benne képviselve: Az egészségügy, a szakács művészet, a sörfőzési és szeszipar, a vendégfogadás és a sport. A kiállításon két nagy kiállítási épület lesz s azonkívül a vállalkozók nagyobb száma saját csarnokokat fog felállítani. Ez a pilseni városi tanács védnöksége alatt rendezett első kiállítás iránt nemcsak a honi lakosság, hanem a külföld is nagyon érdeklődik; már több választmány is keletkezett, melyekben konsulok s más kiváló férfiak vannak képviselve, a kik vállalatunkat erélyesen támogatják. A ki ezen kiállítás iránt érdeklődik, vagy valami felvilágosítást kíván, az forduljon a pilseni I. nemzetközi kiállítás elnökéhez Landz V. urhoz, vagy a kiállítás választmányához, a hol minden kérdésére a legnagyobb előzékenységgel felelni fognak.

REGÉNYCSARNOK.

Lovagias ügy.

Írta: **Harangl József.**

El nem tudták képzelni a „társaság”-ban, miért lett egy idő óta dr. Farkas Tóbiás ur halálos ellensége a párbajnak. Az előtt egy görbe nézés elég volt arra, hogy felfortyanjon, most pedig nemesek belépett a budapesti párbajellenes klubba, hanem még a városban is hasonló egylet megalapításán fáradozik. Mi lehet ennek az oka? A közkiáncsiságot végre egy hirtelen barna fiatal ember elégitette ki, a ki a követezképen beszélt el a dr. Farkas Tóbiás ur színe változását.

A múlt nyáron hosszabb utazást tettünk a doktor urral a felvidéken. Egyik napon egy kisebb városba érkeztünk, a hol a „Helybeli Gazdasszonyok Szövetkezete” éppen jótékonyezélu népiünnepélyt rendezett a városka erdejében. Elhatároztuk, hogy ezt az ünnepélyt mi is megnézzük. Ugy is eszelekedtünk, — mind a kettőn vesztünk. Mindjárt megmondom miért.

Az ünnepélyen dr. Farkas urba valami csekélység, holmi gyeptaposás miatt beléakadt egy fölpanlikázott rendező, a kinek vörös kezei első tekintetre elárulták, hogy jóforgalmu szatócsüzlete lehet. A kik a doktor ur hirtelen természetét ismerik, nem esodálhatják, hogy hamarosan elbánt a tobakodó ipsevel, bravi manu a gyepré használtván ő kigyelmét minden pantiáival egyetemben.

A rendező ur föltápászkodása közben csak ennyit mondott: „Ézért majd leszámolok az urral!” — azzal elrohant, mi pedig azon mód elfelejtettük az egész esetet.

Estefelé azután velem is történt valami kázus; ugyanis hazafelé menve, kifizamítottam a bokámat, e miatt pár napig kénytelen voltam ágyban maradni és utunkat sem folytathattuk tovább.

Mit csináljon az ember kisvárosi vendéglőben betegen az ágyhoz lánczolva? A doktor ur fogott egy tarokkpanasztát a helybeli krajczáros újság érdemes szerkesztőjében, a kinek a nevét már elfeledém, de arra emlékszem, hogy igen fürge, érzékeny férfi volt; egy percig sem tudott nyugton maradni, de jól tarokkozott és pompásan ivott s már egy félóra múlva mindkettőnkkel előfizettetett a lapjára.

Javában kergettük a pagátot, midőn hirtelen kopogtatás hallatszott az ajtón s a „szabad” szóra két derék uri ember taszigálta egymást, kölcsönös udvariasságból, befelé. Mind a kettő szalondiszbén volt, divatos pokróczkalapokkal, miket balkézrel egyszerre emeltek le a fejükről olyformán, hogy a karjok mereven kinyújtva maradt egy darabig s megmutata a kalap vadonatuj selyembélését.

A két uri egyén egyike hosszu volt, mint a nádszál; vékony termetén aránylag nagy feje olyanformán állott, hogy egyszerre feltűnt nekem, mennyire hasonlít az egész alak a lopótökhöz. Hozzá még a bajusza, mindegyik oldalon lehetett vagy tizenöt szál s valahány szál: annyifelé berzenkedék.

A másik uri egyén gömbölyű volt, mint egy apátkanonok, a kit a sok börtölés meghízalt. Artatlan szélességben mosolygó arca jámborságot és egyszersmint (máskülönbén lang) eszének némi fogyatékosságát mutatá.

Dr. Farkas ur megrökönyödve tekintett ezekre a furesán hajjongó alakokra.

— Méltóztassanak helyet foglalni, uraim. — mondá. — Kikhez legyen szerencsém? —

— Én, — felelé a hosszabbik uraság — hatfalvi Borotvás Ernő, borbély és fodrász segéd vagyok helyben.

— És én, — válaszolt a kurtábbik uraság — Kupakháti Töhötöm piparezező segéd ur vagyok, szinte helyben.

— Mődfőlött örvendek a rendkívüli szerencsének, édes uraim, miben lehetek szolgálatukra?

Hatfalvi Borotvás Ernő megköszörülte a torkát.

— Uram! — kezdé oly vaszedelmeseo hangsulyozva a szót, hogy kacagásom elfojtása végett tőszkőlni voltam kénytelen, — mi meztizottai és segédei vagyunk felünknek, bogárfalvi Keresztuti Brunó urak, ki ezidő szerint a szatócs kereskedéssel foglalkozik. És azért jöttünk onhoz, hogy felünk nevében megkérdezzük: akar-e a nápiünnepélyen felünkön elkövetett tettegességért teljes elégtetelt szolgáltatni, még pedig fegyverrel, karddal, uram, mint férfizez illik és ha akar: szándékozik-e megnevezni segédeit, kikkel mi a további értekezéseket folytathassuk?!

(Folyt. köv.)

NYILT TÉR.

Ezennel kijelentem, hogy **Kulcsár Gábor** nevű fiam adósságaiért semmiféle felelősséget nem vállalok és nem fizetek.

Mihez tartás végett ezen körülményt a közönség tudomására hozom.

KULCSÁR GÁBOR,
Kossuth-u. 47., fakereskedő.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Január 6.
Készaru: ártartó.

Buza áprilisra	7.94—7.95
„ októberre	7.73—7.75
Rozs áprilisra	6.70—6.71
Zab	6.64—6.65
Tengeri májuara	5.26—5.27

Derecskei termelő és értékesítő-szövetkezet 1904 január hó 15-én d. u. 5 órakor a „Polgari olvasóköz.”-ben

rendes évi közgyűlést tart,

melyre a tagok meghívataak. Tárgysorozat: 1. Az igazgató-sági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése. 2. A zárszámadás és mérleg jóváhagyása és a felmentvény megadása. 3. Igazgató-sági és felügyelő-bizottsági tagok választása.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg a fenti helyiségben kifüggesztett és megtekinthető

Derecske, 1904. január hó 5-én

Az igazgatóság.

**BRÁZAY FÜLE
SÖSBORSZESZ**

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

SZINLAP.

Ma, szerdán, bérlet 82-ik szám „A”

TAVASZ.

Nagy operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Holnap, csütörtökön bérlet 83-ik szám „B”

FLIRT NAGYSÁM.

Színmű 3 felvonásban.

Mindenféle bélyegzők és vizsés nyomtatványokat készit pontosan és olcsón

KRAUSZ JÓZSEF

első debreczeni bélyegző-gyár és könyvnyomda
Hal-piacz.

GOLDSTEIN KAROLINA

orvosilag ellismert műterme

Debreczen, Piacz-utca 42. szám.

Legjobb fagon orvosilag ellismert és ajánlott
előlfűző egészségi miederek.

Hasznos ajándékok

jutányosan beszerezhetők.

Mindenféle zenélő művek bármire kivételben, ugy gyermekek részére is.

Kérem a n. é. közönséget raktáram szives megtekintésére, a hol **mindentéle hangszer** pazar választékban megzemlélhető, mely érdekes és kedves ajándéku szolgál.

Kitűnő cimbalmot három havi ingyen tanításai és jótállással.

Mindenféle **hangszerjavítást** művészi esem eszközök. **Zongora hangolást** vidéken is Régi hangszert veszek és becserelek.

Tisztelettel:

KOMÁROMI M.

műhangszerkészitő és zongorahangoló. **Iósef** kir. herczeg utca 2. (a Bika-szálloda mellet)

